

Załącznik do Uchwały nr 508/233/17
Zarządu Województwa Pomorskiego
z dnia 09 maja 2017 roku

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU WSPÓŁPRACY SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
ZA ROK 2016**

Na podstawie art. 5a ust.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (jednolity tekst Dz. U. z 2016 r., poz. 1817 z późn. zm.) oraz załącznika do Uchwały nr 172/XV/15 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 30 listopada 2015 roku w sprawie uchwalenia Programu Współpracy Samorządu Województwa Pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na rok 2016

Gdańsk, maj 2017

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	3
2. WSPÓŁPRACA FINANSOWA	4
2.1. Zlecenie zadań w trybie otwartego konkursu ofert.....	4
2.2. Zlecenie zadań poza trybem otwartego konkursu ofert.....	7
2.3. Zlecenie zadań na podstawie przepisów innych niż ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.....	8
2.4. Inne formy wsparcia.....	10
3. WSPÓŁPRACA POZAFINANSOWA	12
3.1. Współpraca z zespołami o charakterze doradczym i konsultacyjnym.....	13
3.2. Udział w tworzeniu i konsultowaniu projektów aktów prawa miejscowego oraz projektów dokumentów o charakterze programowym i strategicznym.....	15
3.3. Wspólna realizacja zadań i projektów.....	17
3.4. Inne formy współpracy.....	22
3.5. Badania dotyczące monitoringu współpracy urzędów gminnych oraz starostw powiatowych województwa pomorskiego z organizacjami pozarządowymi	26
• Załącznik nr 1 do załącznika Uchwały – ankieta skierowana do przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego	
• Załącznik nr 2 do załącznika Uchwały – ankieta skierowana do przedstawicieli pomorskich organizacji pozarządowych	
3.6. Wnioski końcowe.....	26

1. WPROWADZENIE

30 listopada 2015 roku Sejmik Województwa Pomorskiego uchwalił roczny „Program współpracy Samorządu Województwa Pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na rok 2016”, który został przyjęty Uchwałą nr 172/XV/15.

Celem głównym współpracy Samorządu z organizacjami pozarządowymi na rok 2016 był rozwój systemu wsparcia tworzonego przez i dla organizacji pozarządowych w celu skutecznej realizacji zadań publicznych.

Cele szczegółowe współpracy:

- 1) zwiększenie poziomu integracji między wojewódzkimi, powiatowymi, gminnymi Radami Działalności Pożytku Publicznego, Radami Organizacji Pozarządowych i ciałami opiniodawczo-doradczymi (np. poprzez działające grupy robocze, komisje wspólne czy Zespół Międzysektorowy) działającymi w sferze pożytku publicznego i wolontariatu oraz rozwoju regionalnego województwa pomorskiego;
- 2) podniesienie świadomości u przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych w zakresie funkcjonowania i standardów pracy Rad Działalności Pożytku Publicznego;
- 3) zwiększenie poziomu wiedzy na temat roli i znaczenia dialogu obywatelskiego oraz możliwości wymiany tej wiedzy wśród przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych;
- 4) podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności organizacji pozarządowych w zakresie pozyskiwania środków finansowych na działania obywatelskie z różnych źródeł, w tym z funduszy europejskich w nowym okresie programowania 2014-2020;
- 5) kontynuowanie inicjatyw podejmowanych w partnerstwach międzysektorowych, w szczególności w działaniach długofalowych;
- 6) wzrost poziomu profesjonalizmu działania pomorskich organizacji pozarządowych dla skutecznej realizacji zadań publicznych.

2. WSPÓŁPRACA FINANSOWA

Współpraca finansowa odbywa się na zasadach określonych w:

- 1) ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 z późn. zm.) w formie:
  - a) powierzenia wykonania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji,
  - b) wspierania wykonywania zadań publicznych wraz z udzielaniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.
- 2) ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz.U. z 2011r. Nr 123, poz. 776, z późn. zm.);
- 3) ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r. poz. 1920 z późn. zm.);
- 4) ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.);
- 5) ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r. poz. 437 z późn. zm.);
- 6) ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r. poz. 1860 z późn. zm.);
- 7) ustawie z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r. poz. 1890 z późn. zm.);
- 8) ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r. poz. 1887 z późn. zm.);
- 9) ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowych w perspektywie finansowej 2014 – 2020 (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r. poz. 1579 z późn. zm.);
- 10) ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.);
- 11) ustawie z dnia 6 grudnia 2006r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r. poz. 1250 z późn. zm.).

2.1. Zlecenie zadań w trybie otwartego konkursu ofert

Zgodnie z zapisami § 6. Programu Współpracy na rok 2016 realizacja zadań publicznych w trybie otwartych konkursów ofert została zaplanowana przez następujące komórki organizacyjne Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego:

- Departament Kultury (DK)
- Departament Zdrowia (DZ)
- Departament Edukacji i Sportu (DES)
- Departament Turystyki i Promocji (DTP)
- Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej (ROPS)

W 2016 roku wysokość środków udzielonych z budżetu Samorządu Województwa Pomorskiego na dofinansowanie zadań publicznych zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym oraz podmiotom określonym w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie **w ramach otwartych konkursów ofert** wynosiła **6 591 500,00 zł** z czego dofinansowane podmioty wykorzystały **6 568 027,15 zł**, co stanowi **99,6 %** przekazanej kwoty.

Zestawienie dotyczące zadań publicznych **zleconych organizacjom pozarządowym** do realizacji **w formie wspierania** ilustruje poniższe tabele:

Department	liczba złożonych ofert	liczba podmiotów, które złożyły wnioski o dofinansowanie	liczba podmiotów, którym przyznano dotacje	liczba wniosków, które otrzymały dofinansowanie	liczba zawartych umów	liczba zrealizowanych umów	kwota przyznanych dotacji	wykorzystana kwota dotacji
DZ	2	2	2	2	2	2	80 000,00	72 986,20
DES-E	147	105	40	41	39	39	125 000,00	119 851,60
DES-S	144	92	43	52	47	47	4 852 000,00	4 851 994,75
ROPS	71	69	37	37	37	37	447 500,00	447 474,35
DTP	33	31	11	11	10	10	100 000,00	89 472,25
DK	205	160	71	80	78	77	976 000,00	975 248,00
Razem	602	459	204	223	213	212	6 580 500,00	6 557 027,15

Department	Kwota przyznana dotacji	wykorzystana kwota dotacji	wyjaśnienie
DZ	80 000,00	72 986,20	jedna organizacja dokonała zwrotu niewykorzystanej części dotacji w terminie zgodnym z umową a jedna dokonała zwrotu środków ze względu na ich wykorzystanie niezgodnie z zapisami umowy
DES-E	125 000,00	119 851,60	2 organizacje dokonały zwrotu niewykorzystanej części dotacji w terminie zgodnym z umową
DES-S	4 852 000,00	4 851 994,75	jedna organizacja dokonała zwrotu niewykorzystanej części dotacji w terminie zgodnym z umową
ROPS	447 500,00	447 474,35	jedna organizacja dokonała zwrotu niewykorzystanej części dotacji w terminie zgodnym z umową
DTP	100 000,00	89 472,25	jedna organizacja zrezygnowała z przyznanej dotacji po rozstrzygnięciu konkursu a jedna organizacja dokonała zwrotu niewykorzystanej części dotacji w terminie zgodnym z umową
DK	976 000,00	975 248,00	2 organizacje dokonały zwrotu niewykorzystanej części dotacji w terminie zgodnym z umową

Zestawienie dotyczące zadań publicznych zleconych **podmiotom kościelnym i wyznaniowym** do realizacji w formie **wspierania** ilustruje poniższa tabela:

Departament	liczba złożonych ofert	liczba podmiotów, które złożyły wnioski o dofinansowanie	liczba podmiotów, którym przyznano dotacje	liczba wniosków, które otrzymały dofinansowanie	liczba zawartych umów	liczba zrealizowanych umów	kwota przyznanych dotacji	wykorzystana kwota dotacji
DK	1	1	1	1	1	1	5 000,00	5 000,00
Razem	1	1	1	1	1	1	5 000,00	5 000,00

Zestawienie dotyczące zadań publicznych zleconych **klubom sportowym** do realizacji w formie **wspierania** ilustruje poniższa tabela:

Departament	liczba złożonych ofert	liczba podmiotów, które złożyły wnioski o dofinansowanie	liczba podmiotów, którym przyznano dotacje	liczba wniosków, które otrzymały dofinansowanie	liczba zawartych umów	liczba zrealizowanych umów	kwota przyznanych dotacji	wykorzystana kwota dotacji
DES-E	3	3	2	2	2	2	6 000,00	6 000,00
Razem	3	3	2	2	2	2	6 000,00	6 000,00

Zestawienie łączne z zadań zleconych w trybie otwartych konkursów ofert:

Departament	liczba złożonych ofert	liczba podmiotów, które złożyły wnioski o dofinansowanie	liczba podmiotów, którym przyznano dotacje	liczba wniosków, które otrzymały dofinansowanie	liczba zawartych umów	liczba zrealizowanych umów	kwota przyznanych dotacji	wykorzystana kwota dotacji
ROPS	71	69	37	37	37	37	447 500,00	447 474,35
DTP	33	31	11	11	10	10	100 000,00	89 472,25
DZ	2	2	2	2	2	2	80 000,00	72 986,20
DK	206	161	72	81	79	78	981 000,00	980 248,00
DES-S	144	92	43	52	47	47	4 852 000,00	4 851 994,75
DES-E	150	108	42	43	41	41	131 000,00	125 851,60
Razem	606	463	207	226	216	215	6 591 500,00	6 568 027,15

Żaden z podmiotów nie realizował oferty wspólnej (na podstawie m.in. art. 14 ust 2 ustawy). Tylko w ramach zadań Regionalnego Ośrodka Polityki znalazła się jednostka, której zostały przekazane środki na podstawie umowy wieloletniej (wg poniższej tabeli).

Departament	liczba złożonych ofert	liczba podmiotów, które złożyły wnioski o dofinansowanie	liczba podmiotów, którym przyznano dotacje	liczba wniosków, które otrzymały dofinansowanie	liczba zawartych umów	liczba zrealizowanych umów	kwota przyznanych dotacji na rok 2016	wykorzystana kwota dotacji
ROPS	2	2	1	1	1	1	328 735,00	328 735,00

W 2016 roku Samorząd przekazał na rzecz osób niepełnosprawnych kwotę w wysokości **1 000 000,00 zł**. Pozyskane środki z **Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych** przekazane w trybie otwartego konkursu ofert zostały wykorzystane w kwocie **992 975,03** czyli w **99,3%** otrzymanej dotacji. Różnica pomiędzy przyznaną kwotą dotacji a wykorzystaną kwotą dotacji wynika z tego, że 6 organizacji pozarządowych nie wykorzystało w 100% otrzymanej dotacji.

Zestawienie łączne:

Departament	liczba złożonych ofert	liczba podmiotów, które złożyły wnioski o dofinansowanie	liczba podmiotów, którym przyznano dotacje	liczba wniosków, które otrzymały dofinansowanie	liczba zawartych umów	liczba zrealizowanych umów	kwota przyznanych dotacji	wykorzystana kwota dotacji
ROPS – PFRON	113	90	60	60	60	60	1 000 000,00	992 975,03

Zestawienie szczegółowe:

Departament	organizacje pozarządowe i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego		podmioty kościelne i wyznaniowe		spółdzielnie socjalne		spółki non-profit oraz kluby sportowe (w rozumieniu m.in. 3 ust. 3 pkt. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie)	
	wspieranie	powierzenie	wspieranie	powierzenie	wspieranie	powierzenie	wspieranie	powierzenie
liczba złożonych ofert	103	0	5	0	0	0	5	0
liczba organizacji, które złożyły wnioski o dofinansowanie	80	0	5	0	0	0	5	0
liczba organizacji, którym przyznano dotacje	55	0	2	0	0	0	3	0
liczba wniosków, które otrzymały dofinansowanie	55	0	2	0	0	0	3	0
liczba zawartych umów	55	0	2	0	0	0	3	0
liczba zrealizowanych umów	55	0	2	0	0	0	3	0
kwota przyznanych dotacji	900 00,00	0	47 000,00	0	0	0	53 000,00	0
wykorzystana kwota dotacji	892 975,03	0	47 000,00	0	0	0	53 000,00	0

2.2. Zlecenie zadań poza trybem otwartego konkursu ofert (tzw. małe granty)

W 2016 roku w ramach tzw. „małych dotacji”, na podstawie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie Departament Kultury oraz Departament Edukacji i Sportu wsparł organizacje pozarządowe i realizację zadań o charakterze ponadlokalnym z pominięciem otwartego konkursu ofert, co prezentuje poniższa tabela:

Department	liczba złożonych ofert	liczba podmiotów, które złożyły wnioski o dofinansowanie	liczba podmiotów, którym przyznano dotacje	liczba wniosków, które otrzymały dofinansowanie	liczba zawartych umów	liczba zrealizowanych umów	kwota przyznanych dotacji	wykorzystana kwota dotacji
DK	1	1	1	1	1	1	6 000,00	6 000,00
DES - S	1	1	1	1	1	1	10 000,00	10 000,00
Razem	2	2	2	2	2	2	16 000,00	16 000,00

2.3. Zlecenie zadań na podstawie przepisów innych, niż ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

Departamenty zlecały zadania publiczne z pominięciem otwartego konkursu ofert, na podstawie przepisów ustaw innych niż ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, co obrazuje poniższa tabela:

	DK	DEFS	DPROW	WUP	Łącznie
liczba ofert złożonych	2	112	51 (z czego 21 ngo)	50	215
liczba zawartych umów	2	45	16 (z czego 7 ngo)	5	68
w tym liczba umów wieloletnich podpisanych w 2016r.	0	44	0	5	49
wysokość przekazanych w 2016r środków (w pln)	250 552,00	16 462 561,07	141 464,21	1 317 337,82	18 171 915,10
w tym środki z funduszy europejskich w roku 2016 (w pln)	0	16 462 561,07	90 013,67	1 169 913,22	17 722 487,96

- W dniu 17 listopada 2015 r. Zarząd Województwa Pomorskiego ogłosił konkurs o nabór propozycji operacji do realizacji w ramach Planu Operacyjnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2016-2017 – etap I 2016. Uprawnionymi do składania propozycji operacji były podmioty posiadające status partnera KSOW w województwie pomorskim, w tym m.in. podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W wyniku przeprowadzonego naboru podpisane zostały umowy na realizację zgłoszonych operacji z 7 Partnerami KSOW posiadającymi status organizacji pozarządowej:
  - ✓ Gdańskie Stowarzyszenie Agroturystyki, „Jakość i specjalizacja oferty warunkiem rozwoju gospodarstw agroturystycznych oraz rozwoju turystyki wiejskiej województwa pomorskiego” (forma realizacji operacji: organizacja warsztatów dla właścicieli i potencjalnych właścicieli gospodarstw agroturystycznych),
  - ✓ Lokalna Organizacja Turystyczna „Serce Kaszub”, „Rekreacja i edukacja przyrodnicza na kaszubskiej wsi” (forma realizacji operacji: promocja regionu Kaszub poprzez wydanie 3 publikacji, organizacje stoisk promocyjnych podczas 5 wydarzeń wystawienniczo-targowych),
  - ✓ Związek Gmin Pomorskich, „SOS - Społeczna Odpowiedzialność Samorządów” (forma realizacji operacji: organizacja 7 seminariów dla przedstawicieli jst.),

- ✓ Stowarzyszenie „Na rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno”, „Aktywne sołectwa na start” (forma realizacji operacji: organizacja warsztatów i wyjazdu studyjnego dla sołtysów i liderów wiejskich),
  - ✓ Pomorska Sieć Leader, „Wyjazd studyjno-szkoleniowy „Dobre praktyki współpracy na rzecz wiejskiego produktu turystycznego na przykładzie województwa małopolskiego” (forma realizacji operacji: organizacja wyjazdu studyjnego dla przedstawicieli pomorskich lokalnych grup działania),
  - ✓ Fundacja Bocianie Gniazdo w Runowie, „I Konwent Sołtysów i Rad Sołeckich Gminy Potęgowo - warsztaty eksperckie, konferencja” (forma realizacji operacji: organizacja warsztatów i konferencji dla sołtysów i liderów wiejskich),
  - ✓ Lokalna Grupa Działania Ziemi Człuchowskiej, operacja: „Jarmark Rękodzieła Ziemi Człuchowskiej” (forma realizacji operacji: promocja dziedzictwa kulturowego poprzez organizację wydarzenia targowo - wystawienniczego i warsztatów).
- Najtrudniejszym do oszacowania wskaźnikiem efektywności działań jest liczba adresatów działań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe. Wynika to z faktu, że większość działań jest skierowanych do ogółu społeczności i ma charakter otwarty. Niemniej jednak Departamenty podjęły próbę określenia skali oddziaływania dofinansowanych projektów, która przedstawia się następująco:

komórka organizacyjna	liczba osób
UMWP	
DK *	301 808
DZ	997
DES	40 000
ROPS	108 826
DEFS	7 380
DTP**	8 000
DPROW	100 483
razem	567 494

* W przypadku projektów kulturalnych (ze względu na szerokie spektrum realizowanych zadań np. koncert, nagranie CD, ilość czytelników stron internetowych, itp.) wyliczenie liczby beneficjentów nie jest rzeczą łatwą. Niemniej jednak efekty można podsumować następująco:

- ✓ Publiczność wydarzeń realizowanych przez organizacje pozarządowe – 207 142 osób,
- ✓ Uczestnicy konkursów, warsztatów – 3 126 osób,
- ✓ Liczba egzemplarzy czasopism, płyt CD wydanych przez organizacje pozarządowe – 39 812 egzemplarzy,
- ✓ Liczba artystów uczestniczących w projektach – 1 540 osób,
- ✓ Liczba osób przeglądających strony internetowe, które zostały dofinansowane z budżetu SWP – 90 000 osób,

**m.in. wytyczenie i oznakowanie szlaków, organizacja tablic informacyjnych; obecność aplikacji turystycznych na polskich serwerach internetowych, w tym także mediach społecznościowych; wydanie ulotki informacyjno-promocyjnej itp.

2.4. Inne formy wsparcia

- 12 grudnia 2016 roku odbyło się coroczne spotkanie sygnatariuszy Rady Kombatantów Osób Represjonowanych zorganizowane przez Marszałka Województwa Pomorskiego. Koszty uroczystości dla 75 uczestników w wysokości 5 000,00 zł zostały pokryte ze środków Departamentu Turystyki i Promocji.
- W 2016 roku Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego przekazał 8 pomorskim organizacjom pozarządowym 49 używanych zestawów komputerowych.
- **Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku** w 2016 roku przekazał wsparcie finansowe pomorskim organizacjom pozarządowym w wysokości 2 144 214,07 zł. w ramach udzielonych dotacji przekazano kwotę 1 764 214,07 zł, a w formie pożyczek kwotę 380 000 zł.
- **Pomorski Fundusz Pożyczkowy Sp. z o.o.** dzięki wsparciu kapitałowemu Samorządu Województwa Pomorskiego oferuje produkt pożyczkowy adresowany do pomorskich organizacji pozarządowych. PFP udzielił organizacjom pozarządowym cztery pożyczki na łączną kwotę 650 000,00 zł. Pożyczki oferowane były w ramach dwóch programów:

1. **Programu mikrofinansowania NGO** (środki własne spółki) – 3 pożyczki na kwotę 450 000,00 zł. Głównym celem programu było prefinansowanie wydatków w ramach realizowanych projektów:

- ✓ Maksymalna kwota wsparcia - 200 000,00 zł na okres do 60 miesięcy,
- ✓ Oprocentowanie zostało obniżone jeszcze w połowie 2015 roku z poziomu 4,5 % na 3,5%,
- ✓ Prowizja za udzielenie pożyczki pozostaje bez zmian i wynosi 1,5 % liczona od kwoty udzielonej pożyczki,
- ✓ Warunkiem udzielenia pożyczki jest pozytywna rekomendacja Pomorskiej Rady Organizacji Pozarządowych.

2. **Programu Mikrofinansowania z Inicjatywą JEREMIE** (środki pozyskane przez spółkę w ramach tzw. pożyczek globalnych) – 1 pożyczka na kwotę 200 000,00 zł. Głównym celem programu było finansowanie celów inwestycyjnych osób prawnych lub jednostek organizacyjnych niebędących osobami prawnymi, którym właściwa ustawa przyznaje zdolność prawną i które prowadzą działalność gospodarczą na terenie województwa pomorskiego:

- ✓ Maksymalna kwota wsparcia* 300 000,00 zł na okres do 60 miesięcy,
- ✓ Oprocentowanie* od 0% do 3,2 %,
- ✓ Brak prowizji za udzielenie pożyczki.

* oferta w tym przypadku była uzależniona od warunków umowy operacyjnej, z której udzielane były pożyczki.

Udzielone w 2016 roku pożyczki przeznaczone były na:

- ✓ Finansowanie wydatków w ramach realizowanych przez organizacje projektów - 2 pożyczki na łączną kwotę 250 000,00 zł,
- ✓ Finansowanie celów inwestycyjnych organizacji – 2 pożyczki na łączną kwotę 400 000,00 zł.

Zabezpieczeniem spłaty pożyczek oprócz weksla In blanco w przeważającej części były wpisy do hipotek na nieruchomościach będących w użytkowaniu/posiadaniu pożyczkobiorców, a następnie cesje z umów o dofinansowaniu projektu. Ponieważ Instytucja Zarządzająca nie zawsze wyraża zgodę na dokonanie cesji praw umowy na rzecz innego podmiotu (w tym przypadku PFP) ten rodzaj zabezpieczenia stosowany jest w ograniczonym stopniu.

Samorząd Województwa Pomorskiego dofinansował w 2016 roku działania organizacji pozarządowych na podstawie różnych ustaw, w różnych trybach wykorzystując również środki zewnętrzne co pokazuje poniższa tabela:

lp	rodzaj środków finansowych	przyznana kwota dofinansowania (w PLN)
1	środki w ramach otwartych konkursów ofert UMWP	6.591.500,00
2	środki w ramach podpisanej umowy wieloletniej (ROPS UMWP)	328.735,00
3	środki w ramach tzw. „małych grantów”	16.000,00
4	środki PFERON	1.000.000,00
5	środki przekazane na podstawie ustaw inne niż ustawa o pożytku publicznym i o wolontariacie (w tym środki FE w wysokości 16.552.574,74 oraz środki z WUP Gdańsk 1.169.913,22)	18.171.915,00
6	inne środki w ramach współpracy departamentów UMWP z organizacjami pozarządowymi	66.378,00
7	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	2.144.214,07
8	Pomorski Fundusz Pożyczkowy	650.000,00
razem		28.968.742,07

3. WSPÓŁPRACA POZAFINANSOWA

Zgodnie z zapisami § 7 Programu Współpracy na rok 2016 współpraca pozafinansowa była realizowana poprzez:

- 1) wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działań oraz promowanie działalności organizacji i współpracy z Samorządem poprzez publikowanie na stronach internetowych Samorządu oraz na portalu regionalnym ważnych informacji, dotyczących zarówno działań samorządu, jak i organizacji pozarządowych, w tym informacji o planowanych posiedzeniach Komisji Sejmiku, na których dyskutowane będą projekty aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji pozarządowych a także wydarzeń wynikających z realizowanych zadań publicznych;
- 2) konsultowanie z organizacjami pozarządowymi projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji pozarządowych oraz dokumentów o charakterze programowym i strategicznym, dotyczących szeroko rozumianej aktywności obywatelskiej;
- 3) konsultowanie projektów aktów normatywnych dotyczących sfery zadań publicznych, o których mowa w art. 4 ustawy, z Pomorską Radą Działalności Pożytku Publicznego;
- 4) tworzenie wspólnych zespołów międzysektorowych o charakterze doradczym lub inicjatywnym;
- 5) realizację wspólnych przedsięwzięć, w tym:
  - a) organizacja konferencji, szkoleń, seminariów, warsztatów, sesji, debat, festiwali, spektakli, konkursów, wystaw, plenerów, przeglądów, zawodów, imprez,
  - b) współpraca przy świadczeniu usług na rzecz lokalnej społeczności,
  - c) otwarte spotkania przedstawicieli organizacji pozarządowych i samorządu dotyczące bieżących problemów i potrzeb mieszkańców Województwa;
- 6) obejmowanie patronatem Marszałka wybranych przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pozarządowe;
- 7) spotkania i konsultacje organizacji pozarządowych z osobami odpowiedzialnymi w jednostkach samorządu terytorialnego na terenie województwa za realizację zadań w poszczególnych sferach zadań publicznych;
- 8) pomoc w nawiązywaniu kontaktów i współpracy organizacji pozarządowych w skali regionalnej, ponadregionalnej i międzynarodowej, w szczególności z partnerami o podobnym działaniu w regionach partnerskich;
- 9) udostępnienie sal mieszczących się w siedzibie Urzędu, z przeznaczeniem na organizację przedsięwzięć związanych ze statutową działalnością organizacji pozarządowych zgodnie z obowiązującą uchwałą Zarządu;
- 10) wspólne diagnozowanie problemów i potrzeb organizacji pozarządowych w województwie pomorskim.

Ponadto współpraca może odbywać się na podstawie umów partnerskich określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2015 poz. 1890) oraz tzw.

regrantingu, w ramach którego współpraca pomiędzy Samorządem a organizacjami pozarządowymi będzie się odbywać na zasadach opisanych w ustawie.

3.1. Współpraca z zespołami o charakterze doradczym i konsultacyjnym

• Pomorska Rada Działalności Pożytku Publicznego

Rada jest organem konsultacyjnym i opiniodawczym powołanym przez Marszałka Województwa Pomorskiego na wniosek 50 organizacji pozarządowych na mocy art. 41 a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. 2016 rok był rokiem w którym kadencję kończyła jedna Rada a rozpoczynała nową druga. Kadencja Rady 2014-2016 odbyła w 2016 roku 3 posiedzenia oraz podjęła 4 uchwały. Ponadto Rada przystąpiła do Konwentu Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego, zarekomendowała swojego kandydata do Rady Działalności Pożytku Publicznego V kadencji na szczeblu ogólnokrajowym oraz przygotowała rekomendacje dla Rady kolejnej kadencji.

13 czerwca 2016 roku Zarządzeniem nr 21/16 Marszałek Województwa Pomorskiego powołał Pomorską Radę Działalności Pożytku Publicznego kadencji 2016-2019. W skład Rady weszło 6 przedstawicieli Marszałka, 2 przedstawicieli Sejmiku Województwa Pomorskiego, przedstawiciel Wojewody oraz 9 przedstawicieli organizacji pozarządowych wybranych w demokratycznych wyborach. Do końca 2016 roku Rada odbyła 4 posiedzenia i podjęła 15 uchwał.

• Pomorska Rada Organizacji Pozarządowych

Rada jest jednostką reprezentującą pomorskie organizacje pozarządowe. Celem Rady jest wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego województwa pomorskiego poprzez reprezentowanie, wzmacnianie i integrowanie sektora pozarządowego. PROP przy współpracy z PRDPP oraz pracownikami Samorządowymi podejmował działania zmierzające do wdrożenia narzędzi realizacji Pomorskiego Systemu Współpracy i Wspierania Organizacji Pozarządowych.

• Wojewódzka Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych

Zgodnie z zakresem kompetencji Rada zaopiniowała projekt Uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego dotyczący podziału środków przyznanych zgodnie z algorytmem dla Samorządu Województwa Pomorskiego na zadania realizowane w 2016 roku. Jednym z jej zadań, jest wspieranie działalności organizacji pożytku publicznego, zgodnie z art. 36 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27.08.1997roku (tekst jednolity Dz.U. z 2011r. Nr 123, poz. 776, z późn. zm). Ponadto Rada opiniuje akty prawa miejscowego m.in. coroczny projekt *Programu Współpracy Samorządu Województwa Pomorskiego z organizacjami pozarządowymi*. Obsługę organizacyjną, techniczną i merytoryczną prac Rady zapewniał Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej.

• Rada Kombatantów i Osób Represjonowanych Województwa Pomorskiego.

Rada działa jako organ opiniodawczo-doradczy Marszałka Województwa Pomorskiego, zraszający przedstawicieli organizacji kombatanckich działających na terenie województwa pomorskiego. W 2016 roku odbyło się 8 spotkań, których przedmiotem były m.in. bieżące problemy i potrzeby w zakresie opieki socjalno-bytowej i zdrowotnej środowiska kombatanckiego oraz udział Kombatantów w uroczystościach rocznicowych. Ponadto członkowie 24 razy uczestniczyli w obchodach uroczystości

rocznicowych, państwowych i kombatanckich, organizowanych w Trójmieście i województwie pomorskim, a także w Warszawie podczas uroczystych spotkań z Szefem Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych. Ponadto Rada kombatantów cyklicznie spotyka się w ciągu roku z przedstawicielami Urzędu Marszałkowskiego oraz członków prezydium RK i OR jak również z wybranymi instytucjami, celem omówienia zakresu współpracy i pomocy na rzecz środowiska kombatanckiego i osób represjonowanych. Obsługę organizacyjną, techniczną i merytoryczną prac Rady zapewnia Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej.

- **Rada Konsultacyjna ds. Działaczy Opozycji i Osób Represjonowanych Województwa Pomorskiego**

Na podstawie ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej i osobach represjonowanych z powodów politycznych (jednolity tekst Dz. U. z 2015 r. poz. 693 z późn. zm.) w dniu 28.12.2016 r. została powołana przez Marszałka Mieczysława Struka - Rada Konsultacyjna ds. Działaczy Opozycji i Osób Represjonowanych Województwa Pomorskiego. W skład Rady weszło siedmiu członków: Adamczyk Andrzej, Fudakowski Stanisław, Kapczyński Piotr, Kołodziej Andrzej, Müller Edward, Osipów Andrzej, Rybicki Mirosław. Na przewodniczącego Rady wybrano Pana Andrzeja Osipowa.

- **Komitetu Monitorującego RPO WP na lata 2014-2020**

W ramach 3 posiedzeń Komitetu Monitorującego RPO WP, które odbyły się w 2016 r. konsultowano kwestie dotyczące Programu, w tym kryteria wyboru projektów. Członkami KM są m.in. przedstawiciele organizacji pozarządowych.

- **Pomorskie Forum Terytorialne**

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego określając podmioty zaangażowane w jej realizację, wskazuje regionalne forum terytorialne jako ciało o charakterze opiniodawczo-konsultacyjnym, powołane dla kształtowania i stymulowania debaty regionalnej. Wśród głównych zadań PFT znajdują się: analiza kluczowych procesów i zjawisk zachodzących w regionie z uwzględnieniem oddziaływania polityk i strategii krajowych i wspólnotowych, analiza postępu realizacji i efektów SRWP i RPS oraz formułowanie opinii i rekomendacji w zakresie prowadzenia polityki rozwoju regionu.

PFT skupia obecnie 25 członków, a wśród nich reprezentantów największych miast regionu, przedstawicieli gospodarki, sektora pozarządowego oraz największych uczeni regionu.

W 2016 r. odbyły się dwa posiedzenia Forum. Tematem pierwszego spotkania był projekt Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego 2030, w szczególności zagadnienia, które w perspektywie najbliższych lat będą stanowiły wyzwania dla polityki regionalnej i polityki przestrzennej, takie jak dostępność do usług publicznych, kształt sieci transportowej oraz bezpieczeństwo energetyczne. Drugie spotkanie dotyczyło rozwoju społecznego i szeroko rozumianej jakości życia. Dyskutowano o czynnikach wpływających na wysoką satysfakcję z życia na Pomorzu w kontekście ich wykorzystania w prowadzeniu skutecznej polityki rozwoju oraz o rosnącej popularności rankingów rozwojowych, wykorzystujących ten aspekt. Wprowadzeniem do dyskusji były wyniki badania zrealizowanego przez PBS Sp. z o.o. na zlecenie województwa pomorskiego pt. „Warunki i jakość życia w województwie pomorskim. Raport z badań 2000-2015” oraz Indeksu Rozwoju Społecznego prezentowanego przez firmę Deloitte.

Inne zespoły to:

- Kapituła Pomorskiej Nagrody Artystycznej
- Kapituła Nagrody Teatralnej Marszałka Województwa
- Komisja Doradcza Opiniująca Wnioski o Stypendia dla Twórców Kultury
- Kapituła Nagrody Bursztynowego Mieczyka
- Kapituła Nagrody Bursztynowy Katamaran
- Kapituła opiniująca wnioski o stypendia sportowe Marszałka Województwa Pomorskiego
- Komisje konkursowe oceniające wnioski składane w otwartych konkursach ofert
- Zespół Monitorujący Realizację Zadań w Zakresie Przeciwdziałania Zjawiskom Patologii Społecznej na Terenie Województwa Pomorskiego
- Pomorska Rada Ekspertów ds. Przeciwdziałania Narkomani
- Pomorski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej.

3.2. Udział w tworzeniu i konsultowaniu projektów aktów prawa miejscowego oraz projektów dokumentów o charakterze programowym i strategicznym

Konsultacje kluczowych dokumentów o charakterze programowym lub strategicznym z pomorskimi organizacjami pozarządowymi odbywają się przede wszystkim na podstawie uchwały nr 1232/LI/10 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 września 2010 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania projektów aktów prawa miejscowego z wojewódzką radą działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

Najczęstszymi formami konsultacji projektów aktów normatywnych, dokumentów programowych lub strategicznych stosowanymi w Urzędzie są:

- wgląd do materiałów w siedzibie Urzędu i przedstawienie uwag/opinii,
- dostęp do projektu dokumentu na stronie www,
- uczestnictwo w pracach grupy roboczej,
- uczestnictwo w spotkaniach konsultacyjnych,
- zaopiniowanie projektu dokumentu po otrzymaniu pocztą elektroniczną,
- zaopiniowanie projektu dokumentu po otrzymaniu pocztą tradycyjną,
- spotkania robocze z poszczególnymi organizacjami/ciałami reprezentującymi środowisko organizacji pozarządowych.

Spośród tych dokumentów można wymienić:

- *Program Współpracy Samorządu Województwa Pomorskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami określonymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2017.* Zespół Międzysektorowy w skład którego wchodzi: Pełnomocnik, przedstawiciel Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Urzędu, przedstawiciele Pomorskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego i Pomorskiej Rady Organizacji Pozarządowych przygotował projekt Programu, który był opracowany we współpracy z Departamentami Urzędu.

Następnie Program poddano konsultacjom społecznym, które trwały 25 dni w terminie 11.08.-04.09.2015r. Kolejną formą konsultacji było zorganizowanie przez Zespół Międzysektorowy dwóch spotkań konsultacyjnych: w Pucku i Tczewie. Wszystkie uwagi zostały skonsultowane i przeanalizowane z Zespołem Międzysektorowym, którego stanowisko i opinia zostały przedstawione w sprawozdanie z konsultacji społecznych. Program uzyskał pozytywną opinie: Wojewódzkiej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych, Pomorskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, Pomorskiej Rady Organizacji Pozarządowych,

- Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia dla województwa pomorskiego na rok 2016 oraz na 2017 rok – dokumenty określające cele, priorytety i działania przyjęte dla regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich,
- Projekt Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomani na rok 2016,
- Projekt Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2016,
- Projekt uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim,
- Projekt uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego o zmianie uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie Kaszubskiego Parku Krajobrazowego,
- Projekt uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego o zmianie uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie Nadmorskiego Parku Krajobrazowego,
- Projekt uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego o zmianie uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego,
- Projekt uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego o zmianie uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie Zaborskiego Parku Krajobrazowego,
- Projekt uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego o zmianie uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie Wdzydzkiego Parku Krajobrazowego,
- Projekt uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego o zmianie uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”,
- Projekt uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego o zmianie uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie Parku Krajobrazowego „Mierzeja Wiślana”,
- Projekt uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie określenia ogólnej powierzchni przeznaczonej pod uprawę maku i konopi włóknistych oraz rejonizacji tych upraw w roku 2017,
- Projekt Uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie wykonania „Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022”,
- Projekt Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030 oraz stanowiący jego część projekt Planu zagospodarowania przestrzennego obszaru metropolitalnego Gdańsk – Gdynia – Sopot 2030 - konsultowany w ramach konsultacji społecznych, w których brały udział m.in. organizacje pozarządowe.

3.3. Wspólna realizacja zadań i projektów

Najważniejsze działania podejmowane w 2016 r. przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego:

Departament Zdrowia:

Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego we współpracy z Pomorskim Związkiem Pracodawców Ochrony Zdrowia oraz Polskim Towarzystwem Programów Zdrowotnych w dniu 9.11.2016 r. zorganizował **II Sympozjum „Zintegrowana Opieka Zdrowotna – integracja i koordynacja”**. W konferencji wzięło udział 168 osób. Była to już druga z cyklu regionalnych konferencji, których celem jest propagowanie idei tworzenia ekosystemu organizacji i instytucji, sprzyjającego powstawaniu i wdrażaniu modeli w zakresie opieki zintegrowanej wspartych przez rozwiązania e-zdrowia. Tematem wiodącym było omówienie konkretnych przykładów w działaniach na poziomie regionu i kraju, które wykorzystują rozwiązania organizacyjne w postaci integracji i koordynacji, dając tym samym możliwość dla rozwoju ciągłej i kompleksowej opieki nad pacjentem.

Departament Turystyki i Promocji:

Departament Turystyki i Promocji ściśle współpracuje z Pomorską Regionalną Organizacją Turystyczną oraz z Lokalnymi Organizacjami Turystycznymi z regionu. W ubiegłym roku rozpoczęto (jako Parter Projektu) współpracę z PROT (Lider) przy realizacji projektu "Biking South Baltic! Promotion and development of the Baltic Sea Cycle Route (Route No. 10) in Denmark, Germany, Lithuania, Poland and Sweden" w ramach programu Współpracy Transgranicznej Interreg Południowy Bałtyk na lata 2014-2020. Projekt będzie realizowany przez 36 miesięcy.

Departament Programów Regionalnych:

27 października 2014 roku Sejmik Województwa Pomorskiego podjął uchwałę w sprawie ogłoszenia Konkursu na prowadzenie Lokalnych Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich w województwie pomorskim w miejscowościach: Gdańsk, Wejherowo, Słupsk, Chojnice i Malbork. Po rozstrzygnięciu konkursu, zgodnie z jego zasadami, z podmiotami wybranymi do prowadzenia Punktów w Gdańsku, Słupsku, Chojnicach i Malborku, niezaliczanymi do sektora finansów publicznych i nie działającymi w celu osiągnięcia zysku zostały podpisane umowy, na podstawie których dotacja celowa na realizację zadania udzielona została na podstawie art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

W 2016 roku podmioty prowadzące ww. Lokalne Punkty Informacyjne ponownie otrzymały dotacje celowe na swoje działania:

- Doradztwo i wsparcie merytoryczne. Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Gdańsku (przy Departamencie Programów regionalnych UMWP) w ramach prowadzonej przez siebie działalności informacyjnej prowadzi konsultacje bezpośrednie, telefoniczne mailowe oraz indywidualne konsultacje u klienta, których odbiorcami są m.in. organizacje pozarządowe.
- Inicjowanie, współorganizowanie i koordynowanie wspólnych działań i przedsięwzięć. Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Gdańsku (przy Departamencie Programów Regionalnych UMWP) w ramach prowadzonej przez siebie działalności współpracuje

z organizacjami pozarządowymi, w tym LPI FE będących w strukturach ngo i koordynuje wspólne działania informacyjne.

- Organizowanie szkoleń i warsztatów adresowanych do organizacji pozarządowych. Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Gdańsku (przy Departamencie Programów Regionalnych UMWP) w ramach prowadzonej przez siebie działalności informacyjnej organizował w 2016 roku szereg spotkań informacyjnych (otwartych i zamkniętych), szkoleń dla beneficjentów i potencjalnych beneficjentów, warsztatów i mobilnych punktów informacyjnych w których udział brali przedstawiciele organizacji pozarządowych z województwa pomorskiego.

Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego oraz Pomorskie Biuro Planowania Regionalnego byli partnerami w wielu bardzo ciekawych projektach w których liderami były organizacje pozarządowe m.in.:

- Towarzystwo Urbanistów Polskich Oddział Gdańsk – konkurs *Najlepsza Przestrzeń Publiczna Województwa Pomorskiego 2016*,
- Towarzystwo Urbanistów Polskich Oddział Gdańsk – Targi Dobrych Praktyk – współorganizacja warsztatów *„Małe miasta – wielkie wyzwania miały na celu wypracowanie koncepcji architektonicznych na zagospodarowanie obszarów bezpośrednio przyległych do ciągu pieszo-rowerowego powstającego przy ulicy Obwodowej w Redzie”*,
- Instytut Metropolitalny - współorganizacja ogólnopolskiego seminarium eksperckiego *„Audyty krajobrazowy. Funkcja, konstrukcja prawna, metodyka prac”*,
- Instytut Metropolitalny - współorganizacja seminarium eksperckiego pt. *„Przygotowanie i przeprowadzanie procesu rewitalizacji. Pierwsze doświadczenia samorządów i rekomendacje ekspertów”*.

Departament Rozwoju Gospodarczego: był partnerem w wielu bardzo ciekawych projektach w których liderami były organizacje pozarządowe m.in.:

- Pomorskie Dni Energii 2016 w Gdańsku i w Słupsku impreza wystawienniczo-konferencyjna - współpraca SWP ze Stowarzyszeniem „Pomorskie w Unii”,
- Współpraca w ramach Inteligentnych Specjalizacji Pomorza (ISP),
- Na podstawie zapisów Porozumień na rzecz ISP zawartych przez Samorząd Województwa z Partnerstwami ISP powołano 10-osobowe Rady ISP, w których 6 miejsc przysługuje przedsiębiorstwom, a 4 innym podmiotom, w tym organizacjom pozarządowym,
- Departament Rozwoju Gospodarczego wdraża *Regionalny Program Strategiczny w zakresie rozwoju gospodarczego Pomorski Port Kreatywności (RPS PPK)*, w ramach którego konsultuje poprzez Radę Programową RPS PPK m.in. Roczne Plany Realizacji, Raporty z realizacji RPS PPK za dany rok, a także wszelkie zmiany samego Programu. W skład Rady Programowej RPS PPK wchodzi przedstawiciele: Chrześcijańskiego Stowarzyszenia Dobroczynności, Pomorskiej Rady Organizacji Pozarządowych, Polskiego Stowarzyszenia

Kobiet Biznesu, Słupskiego Stowarzyszenia Innowacji Gospodarczych i Przedsiębiorczości oraz Stowarzyszenia Morena,

- Departament Rozwoju Gospodarczego poprzez czynny udział w pracach *Stowarzyszenia Polskich Regionów Korytarza Transportowego Bałtyk Adriatyk*, wspiera inicjatywę Porozumienia Samorządowego na rzecz realizacji Korytarza Bałtyk Adriatyk w Polsce. Departament współpracuje bezkosztowo ze Stowarzyszeniem Autostrady Bursztynowej, Związkiem Miast i Gmin Morskich, Związkiem Miast Nadwiślańskich oraz Pomorskim Stowarzyszeniem Samorządowym Autostrady A-1. Organizacje stowarzyszone w Porozumieniu rokrocznie organizują wydarzenie pod nazwą: Polskie Forum Korytarza Bałtyk Adriatyk.

Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich:

Wspiera działalności Lokalnych Grup Działalną (organizacje szkoleń, spotkań konsultacyjnych itp.) dotyczące realizacji działań wdrażanych przez LGD w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020.

Biuro Współpracy Zagranicznej:

Biuro Współpracy Zagranicznej w formie organizacyjno-finansowej pomocy wspierało działania kilku instytucji pozarządowych, które zwracały się do Marszałka Województwa z prośbą o wsparcie ich międzynarodowych działań.

Wszystkie działania były zgodne z realizacją Priorytetów Współpracy Zagranicznej Województwa Pomorskiego przyjętych przez Sejmik Województwa Pomorskiego Uchwałą nr 463/XXII/08 z dnia 26 maja 2008 r.

✓ Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”

Samorząd Województwa Pomorskiego co roku wspiera akcję „Lato z Polską”, której głównym organizatorem jest Stowarzyszenie we współpracy z JST. Celem akcji jest organizacja pobytu letniego na Pomorzu dla dzieci polonijnych, głównie z Białorusi, ale też Ukrainy i Rosji. Co roku do naszego województwa przyjeżdża około 500 dzieci, które mają zapewnione zakwaterowanie, wyżywienie, wycieczki krajobrazowe, wstępy do muzeów, spotkania integracyjne z rówieśnikami z Pomorza, naukę języka polskiego i inne atrakcje.

Kwota dofinansowania w 2016 r.: **33 378 zł**

✓ Stowarzyszenie „Szare Szeregi” oddział Morski

Stowarzyszenie „Szare Szeregi” organizuje co roku Akcję Letnią dla harcerzy polonijnych z Białorusi, Ukrainy i Litwy. Są to kolonie harcerskie na Pomorzu, których celem jest krzewienie tożsamości narodowej i doskonalenie znajomości języka polskiego (poprzez naukę polskich piosenek, wierszy i czytanie literatury). Dzieci poznają w tym czasie historię Polski oraz zwiedzają zabytki i miejsca pamięci narodowej znajdujące się w województwie pomorskim. Ponadto ważnym czynnikiem budowania więzi z ojczyzną przodków jest nawiązywanie kontaktów z rówieśnikami z Pomorza, poprzez zabawy integracyjne, takie jak

wspólne ogniska, szkolenia z technik harcerskich, czy wspólne kierowanie drużynami i zastępami. Inicjatywa ta jest wspierana przez różne JST z województwa.

Kwota dofinansowania w 2016 r.: **3.000 zł**

✓ Stowarzyszenie „Gdańska Fundacja Dobroczynności”

GFD od wielu lat zaprasza do Polski dzieci i młodzież z rodzin polskich na Białorusi. W 2016 roku zrealizowano warsztaty dla grupy młodzieży z Towarzystwa Młodzieży Polskiej, zrzeszonej przy Związku Polaków na Białorusi, których celem było kształtowanie elity kulturalnej wśród Polonii zamieszkującej na Grodzieńszczyźnie. Możliwość udziału w warsztatach stanowi swego rodzaju nagrodę dla młodzieży za trwanie w polskości, naukę języka polskiego oraz kultywowanie wartości narodowych. Podczas warsztatów młodzież miała okazję zapoznać się z dziedzictwem kulturowym i historycznym Polski i województwa pomorskiego, m.in. dzięki spotkaniom z politykami i działaczami społecznymi i opozycyjnymi z ruchu „Sierpnia 80”, którego Pomorze i miasto Gdańsk są kolebką. Ponadto w ramach warsztatów zorganizowano zajęcia z psychologii, dziennikarstwa oraz kultury i języka polskiego.

Kwota dofinansowania w 2016 r.: **5.000** brutto

✓ Gdańska Fundacja Przedsiębiorczości

Samorząd Województwa Pomorskiego współorganizował wraz z Inkubatorem Starter (Gdańską Fundacja Przedsiębiorczości), Miastem Gdańsk oraz Washington Business Week Gdańską edycję warsztatów przedsiębiorczości Gdańsk Business Week oraz Business Week Bolesławowo (9-15, 17-22 lipca). Co roku program jest realizowany w formie 6 dniowych warsztatów przedsiębiorczości i kreatywności skierowanych do około 100 uczniów. Warsztaty są prowadzone w języku angielskim przez amerykańską kadrę menadżerów, reprezentujących firmy takie jak Boeing, Apple i Microsoft, Kemira, Speednet, Neoteric, Alexander Mann Solutions, Deloitte we współpracy z innymi menadżerami z Polski. W tegorocznej edycji wzięło udział 86 uczestników w wieku 15-19 lat, w tym osoby pochodzące z Białorusi i USA.

Koszt dofinansowania: 10.000 zł brutto

✓ Regionalne Centrum Wspomagania i Informacji Organizacji Pozarządowych

Samorząd Województwa Pomorskiego współorganizował Bałtyckie Forum NGO's w Gdańsku, które odbyło się na terenie Europejskiego Centrum Solidarności (10 czerwca). W wydarzeniu wzięło udział 120 osób reprezentujące organizacje pozarządowe z Regionu Morza Bałtyckiego. Było to 14 Forum a po raz drugi odbywało się w Polsce. Głównym organizatorem wydarzenia było Regionalne Centrum Informacji i Wspomagania Organizacji Pozarządowych z Gdańska. Uczestnicy pracowali w 3 warsztatach dot. kultury i innowacji społecznych; sektora obywatelskiego i problemów socjalnych; procesów migracyjnych w Europie. Tematyka Forum odnosiła się również do priorytetów długofalowych Rady Państw Morza Bałtyckiego, polskiej prezydencji w Radzie 2015-2016, Strategii UE dla RMB. Kolejne Forum odbędzie się w Islandii.

Koszt dofinansowania: **10.000 zł**

Wojewódzki Urząd Pracy:

1. Udział organizacji pozarządowych w imprezach organizowanych w ramach Pomorskiego Dnia Przedsiębiorczości – IDG (Indywidualna Działalność Gospodarcza)

Działanie było realizowane poprzez organizację Pomorskiego Dnia Przedsiębiorczości - IDG (Indywidualna Działalność Gospodarcza) we współpracy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku z powiatowymi urzędami pracy województwa pomorskiego. Do współpracy przy realizacji Pomorskiego Dnia Przedsiębiorczości zaproszono też organizacje pozarządowe z województwa pomorskiego wspierające przedsiębiorczość.

Celem przedsięwzięcia była promocja przedsiębiorczości - zarówno indywidualnej działalności gospodarczej (IDG), mikroprzedsiębiorstw i spółdzielczości socjalnej, jak również szeroko pojętej przedsiębiorczości, także w odniesieniu do grupy osób długotrwale pozostających bez zatrudnienia. Działaniami objęto również młodzież ponadgimnazjalną organizując warsztaty oraz konkursy poświęcone przedsiębiorczości.

Pomorski Dzień Przedsiębiorczości został ujęty w planie działań regionalnych realizowanych w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości w województwa pomorskim i skoordynowany z działaniami innych organizacji i instytucji.

Pomorski Dzień Przedsiębiorczości odbywał się jednocześnie na terenie całego województwa w tym samym terminie – 17 listopada 2016 roku, w 17 miastach województwa pomorskiego, natomiast wydarzenie centralne zostało zorganizowane w Lęborku. W imprezach współorganizowanych z powiatowymi urzędami pracy na terenie całego województwa udział wzięło około 3 tys. osób, 100 wystawców (przedsiębiorców którzy założyli działalność za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy), a także ok. 300 zaproszonych instytucji i organizacji zaangażowanych w proces uruchomienia działalności gospodarczej, w tym organizacji pozarządowych wspierających przedsiębiorczość.

2. Zobowiązanie Samorządu Województwa Pomorskiego w zakresie integracji działań regionalnych instytucji rynku pracy, pomocy i integracji społecznej w zakresie pomocy w wychodzeniu z bierności zawodowej mieszkańców województwa

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej UMWP wspólnie z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Gdańsku realizowały działania w zakresie współpracy na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej publicznych służb zatrudnienia, pomocy i integracji społecznej oraz organizacji pozarządowych, zainicjowane w 2014 r.

W 2016 r. odbyło się 5 Spotkań Subregionalnych, w których uczestniczyli przedstawiciele Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej UMWP, Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku, powiatowych centrów pomocy rodzinie, ośrodków pomocy społecznej, powiatowych urzędów pracy, centrów integracji społecznej i organizacji pozarządowych, gdzie dyskutowano nad możliwościami i sposobami współpracy. Odbyło się również spotkanie wszystkich 3 Grup Tematycznych (ds. Programowania, Cyfryzacji i Legislacji), którego celem była m.in. możliwość wymiany informacji w kontekście ochrony danych osobowych.

Przystąpiono również do opracowania „Pomorskiego Modelu Współpracy na Rzecz Aktywizacji Społeczno – Zawodowej osób pozostających bez pracy”. W pracach zespołu powołanego do

opracowania dokumentu wzięli udział przedstawiciele Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej UMWP, Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku, powiatowych centrów pomocy rodzinie, ośrodków pomocy społecznej, powiatowych urzędów pracy, centrów integracji społecznej i organizacji pozarządowych.

3. Pomorskie rekomendacje dotyczące zakresu i trafności oferty aktywizacyjnej wobec osób młodych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy

Od czerwca do grudnia 2016 r. Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku w partnerstwie z Caritas Archidiecezji Gdańskiej oraz pomorskimi partnerami, instytucjami i organizacjami pozarządowymi opracowywał pomorskie rekomendacje dotyczące zakresu i trafności oferty aktywizacyjnej wobec osób młodych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy. W ramach projektu utworzono Partnerstwo regionalne składające się z 31 podmiotów: zajmujących się problematyką młodzieży, instytucji rynku pracy, instytucji pomocy i integracji społecznej, podmiotów funkcjonujących w systemie edukacji oraz pracodawców/organizacji pracodawców.

Głównym celem tej partnerskiej współpracy było wypracowanie rozwiązań, które przyczynią się do zwiększenia zakresu i trafności oferty aktywizacyjnej wobec osób młodych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w województwie pomorskim. Wypracowane rekomendacje powinny przyczynić się do: 1) zwiększenia możliwości dotarcia do osób młodych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji życiowej i zawodowej, które są poza rejestrami Publicznych Służb Zatrudnienia; 2) przygotowywania trafniejszych propozycji działań kierowanych do tej grupy; 3) sformułowania kryteriów wyboru projektów odzwierciedlających potrzeby pracodawców oraz możliwości i potencjały osób aktywizowanych, na szczeblach lokalnych i regionalnych.

Raport z opracowanymi rekomendacjami pt. „*Pomorskie rekomendacje dotyczące zakresu i trafności oferty aktywizacyjnej wobec osób młodych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy*” oraz analiza sytuacji osób młodych pt. „*Osoby młode w trudnej sytuacji na pomorskim rynku pracy – potrzeby, możliwości i instytucje wsparcia*” dostępne są na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku: http://wup.gdansk.pl/rynek_pracy/artykuly/pomorskie-rekomendacje-neet.html. Finansowanie przedsięwzięcia: Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 Oś priorytetowa II - Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji. Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i prywatnych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy.

3.4. Inne formy współpracy

- Udział Marszałka Województwa Pomorskiego, członków Zarządu Województwa Pomorskiego, Pełnomocnika Marszałka ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi i innych dyrektorów departamentów lub ich przedstawicieli w przedsięwzięciach organizowanych przez organizacje pozarządowe.
- Objęcie **honorowym patronatem Marszałka Województwa Pomorskiego 611 wydarzeń** istotnych dla rozwoju Pomorza i jego mieszkańców.

- **Pomorskie Forum Pełnomocników.** 22 czerwca 2016 roku w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Pomorskiego odbyło się *Pomorskie Forum Pełnomocników – możliwości dla organizacji pozarządowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego*. Głównym tematem spotkania był temat budowania realnego partnerstwa w relacjach organizacji pozarządowych z administracją publiczną. W spotkaniu wzięło udział 97 osób z czego 39 osób to przedstawiciele pomorskich organizacji pozarządowych.
- **Europejski Tydzień Regionów i Miast.** Z inicjatywy Marszałka Województwa Pomorskiego, Przewodniczącego Zarządu Stowarzyszenia „Pomorskie w Unii Europejskiej” został zorganizowany wyjazd dla przedstawicieli organizacji pozarządowych na *Europejski Tydzień Regionów i Miast 2016 w Brukseli*. W terminie 10-13 października 2016 roku 5 przedstawicieli pomorskich organizacji pozarządowych miało szansę nauki, wymiany doświadczeń z zakresu rewitalizacji miejskiej na poziomie europejskim. Jak co roku w procedurę kwalifikacji kandydatów do wyjazdu zaangażowany był Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej.
- **Elektroniczny nabór wniosków konkursowych.** W ramach realizacji Pomorskiego Systemu Współpracy i Wspierania Organizacji Pozarządowych oraz narzędzi umożliwiających wprowadzenie wypracowanych rekomendacji Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej wprowadził pilotażowo narzędzie do elektronicznego naboru wniosków konkursowych – *witkac.pl*. W 2016 roku odbyły się dwa szkolenia dla pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego oraz jedno szkolenie dla przedstawicieli pomorskich organizacji pozarządowych. Do końca roku zostały ogłoszone trzy otwarte konkursy ofert dla organizacji pozarządowych.
- **Nagroda Bursztynowego Mieczyka** im. Macieja Płażyńskiego jest wieloletnią, międzysektorową, partnerską inicjatywą w województwie pomorskim. Jej głównym celem jest wzmocnienie i docenienie sektora obywatelskiego oraz poniesienie prestiżu i etosu pracy w organizacjach pozarządowych, a także poszerzenie aktywności społeczności lokalnych.
W trakcie gali Nagrody Bursztynowego Mieczyka im. Macieja Płażyńskiego, która odbyła się 9 grudnia br. w Europejskim Centrum Solidarności wręczono Nagrody Bursztynowego Mieczyka w 6 Kategoriach Głównych, 5 nagród Specjalnych oraz 2 nagrody Bursztynowego Katamaranu ustanowione przez Pomorską Radę Działalności Pożytku Publicznego i Pomorską Radę Organizacji Pozarządowych.
Nagrodę Specjalną Marszałka Senatu RP otrzymała „Fundacja Domu Kultury” w Tczewie – wręczył ją w imieniu Marszałka Senatu Stanisława Karczewskiego – Antoni Szymański Senator RP. Nagroda Specjalna Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego decyzją Kapituły przypadła Fundacji Kolonia Artystów. Kolejną nagrodę specjalną – Rzecznika Praw Obywatelskich – otrzymała Fundacja „Instytut Metropolitalny”. Zgodnie z decyzją Zarządu Stowarzyszenia Pomorskie w Unii Europejskiej jego Nagroda Specjalna przyznana została ruchowi Soroptimist International – I Klub w Gdańsku. Ostatnią nagrodę specjalną Regionalnego Centrum Informacji i Wspomagania Organizacji Pozarządowych tzw. **Bursztynową Różę** otrzymała Paulina Kremer z Fundacji Pokolenia w Tczewie za dzieło jednoczenia sektora obywatelskiego. Fundacja Pokolenia jako organizacja również otrzymała nagrodę jednakże przyznawaną przez Pomorską Radę Działalności Pożytku Publicznego i Pomorską Radę Organizacji Pozarządowych – Nagrodę

Bursztynowego Katamaranu – Dla Organizacji Pozarządowej – Za Najlepszą Partnerską Współpracę w roku 2016. Tymczasem nagrodę dla samorządu terytorialnego najlepiej współpracującego ze organizacjami pozarządowymi otrzymała Gmina Żukowo.

W finale gali wręczono Główne Nagrody Bursztynowego Mieczyka im. Macieja Płażyńskiego i tak:

- w kategorii EDUKACJA EKOLOGICZNA I OCHRONA ŚRODOWISKA nagrodę otrzymał Pomorski Ośrodek Rehabilitacji dzikich zwierząt OSTOJA,
- w kategorii POMOC SPOŁECZNA za wielosektorową współpracę na poziomie lokalnym w obszarze pomocy społecznej nagrodę przyznano Fundacja dla Dzieci Niepełnosprawnych NADZIEJA,
- w kategorii POMOC SPOŁECZNA za wielosektorową współpracę na poziomie lokalnym w obszarze pomocy społecznej uhonorowano Stowarzyszenie na rzecz osób z Autyzmem SNOA,
- w kategorii POMOC SPOŁECZNA za całokształt działalności organizacji nagrodzono Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Skarszewach,
- w kategorii DEBIUT ROKU nagrodę otrzymała Pracownia Inicjatyw Społecznych DYM.

W 2016 roku kontynuowano tradycję przyznawania nagrody przez mieszkańców Pomorza. W sumie oddano 2220 głosów z czego 1595 otrzymało Hospicjum Pomorze Dzieciom i to ono właśnie zdobyło „**Obywatelską Nagrodę Bursztynowego Mieczyka za rok 2016**”.

Oprawę artystyczną Gali zapewniły dwie grupy artystyczne działające w ramach III Sektora: Zespół Teatr Poza Sztuką działający przy Fundacji Słoneczne Wzgórze oraz Zespół Remont Pomp funkcjonujący przy gdańskim kole PSONI. Wykład motywacyjny wygłosił Marek Kamiński – polski polarnik, podróżnik, przedsiębiorca, autor książek. Jako pierwszy zdobył oba bieguny Ziemi w ciągu jednego roku bez pomocy z zewnątrz.

- **Fundacja Inicjowania Rozwoju „UP Foundation”** w 2016 roku obchodziła pięciolecie swojej działalności na Pomorzu. To pięć lat budowania relacji i współpracy międzysektorowej, wspierania najlepszych inicjatyw łączących biznes, organizacje pozarządowe i jednostki samorządu terytorialnego i pobudzania aktywności. To także czas stałego rozwoju i zwiększania potencjału Forum Inicjowania Rozwoju.

W ramach działań prowadzonych w ostatnim roku, bardzo ważnym krokiem wprzód była organizacja czterech **Lokalnych For Międzysektorowych** w ramach współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Pomorskiego we wszystkich subregionach województwa. Spotkania te były inauguracją cyklu for, które będą także organizowane w 2017 i 2018 roku. W forach wzięli udział przedstawiciele biznesu, podmiotów ekonomii społecznej, środków wsparcia ekonomii społecznej, organizacji pozarządowych, samorządów lokalnych. Spotkania miały na celu rozpoczęcie proces budowy sieci współpracy lokalnych for międzysektorowych, integrację działań zwiększających trwałość istniejących partnerstw i kooperatyw, jak również inicjujących nowe kontakty i partnerstwa z udziałem pracodawców i przedsiębiorców. Podczas kolejnych spotkaniach planowane są ponadto działania sprzyjające pokazywaniu dobrych praktyk społecznie odpowiedzialnego biznes, tworzenie

sieci wspólnych międzysektorowych działań. W spotkaniach łącznie wzięło udział ponad 120 osób. Odbyły się one w: Kwidzynie, Kościerzynie, Lęborku i Tczewie. Wszystkie spotkania organizowane były przy wsparciu partnerów lokalnych oraz partnerów biznesowych Fundacji Inicjowania Rozwoju UP Foundation.

Poza spotkaniami w regionie, prowadzone było także dodatkowe wsparcie doradcze dla partnerstw, które chcą budować strategię działań csr, które chcą rozwijać swoje inicjatywy, które poszukują możliwości finansowania swoich pomysłów.

Kolejnym flagowym już projektem Fundacji jest – **Fundusz Inicjowania Rozwoju**, którego Partnerem Głównym jest Grupa LOTOS S.A., zaś Partnerem POLPHARMA S.A. W 2016 roku zostały zrealizowane cztery projekty, które otrzymały dofinansowanie z Funduszu Inicjowania Rozwoju:

1. „Na Start” – Fundacji „Wybiegaj marzenia” z Gdańska,
2. „Razem przy Stole” – Spółdzielni Socjalnej RAZEM z Gdyni,
3. „Budowa boiska sportowego we wsi Złe Mięso” – Ochotniczej Straży Pożarnej ze Złego Mięsa,
4. Zielone światło dla ekorozwoju Gminy Wicko”- Stowarzyszenia na rzecz Rozwoju Gminy Wicko „Inicjatywa”.

Wszystkie realizowane projekty zakończyły się sukcesem, a efekty znacznie przekroczyły oczekiwania.

Natomiast jesienią 2016 roku została ogłoszona trzecia już edycja Konkursu Grantowego FIR, do której zostało zgłoszonych ponad 40 projektów międzysektorowych z całego województwa. Udało się z nich wyłonić te najlepsze inicjatywy, których realizacja rozpoczęła się od początku 2017 roku. Zwycięzcami zostali:

1. „Kantyna - miejsce pracy na Start”- Fundacji Innowacji Społecznej z Gdańska,
2. „Społeczna Pracownia Tkacka LUCETA”- Fundacji Nadaktywni z Gdyni,
3. „100re.pl - Pierwszy w Polsce sklep kooperacyjny” - Spółdzielni Socjalnej 100 procent z Sopotu,
4. „Tczewscy kurierzy rowerowi” - Fundacji Pokolenia z Tczewa.

Ponadto komisja wyróżniła jeszcze dwa projekty nadesłane z Lęborka w ramach lokalnej linii rozwojowej Funduszu: „Naklejka na wszelki wypadek” Stowarzyszenia na 102 oraz „Centrum Integracji Społecznej - warsztat gastronomiczny” Stowarzyszenia Eduq.

Zwieńczeniem 2016 roku była organizacja **V jubileuszowe Forum Inicjowania Rozwoju „Odpowiedzialni liderzy”**. W Starym Maneżu spotkali się przedstawiciele biznesu, organizacji pozarządowych i instytucji publicznych, aby rozmawiać i doskonalić się w zakresie budowania dialogu międzysektorowego na Pomorzu. Tradycyjnie już konferencja organizowana jest przy wsparciu Partnera Generalnego – Grupy LOTOS S.A. oraz Partnera – Zakładów Farmaceutycznych Polpharma S.A. Konferencja odbywała się pod patronatem honorowym Marszałka Województwa Pomorskiego Mieczysława Struka oraz Prezydenta Miasta Gdańska Pawła Adamowicza. Podczas Forum można było zapoznać się z ofertami wyrobów i usług pomorskich podmiotów ekonomii społecznej. W ramach części merytorycznej, uczestnicy Forum mieli okazję wysłuchać wystąpień zaproszonych gości –

Joanny Chmury, Agnieszki Dejn, Macieja Pólrolnika, Łukasz Makucha, Macieja Winiarka, Marii Olszewskiej i Anny Jędrzejewskiej. Kulminacyjnym momentem Forum była wieczorna gala networkingowa, podczas której Prezes Forum – Monika Hinc podziękowała partnerom i przyjaciółom Fundacji za pięć lat wsparcia, a także ogłoszono wyniki **III edycji Konkursu Grantowego w ramach Funduszu Inicjowania Rozwoju**. Podczas konferencji odbywała się zbiórka pieniędzy na rzecz Fundacji Hospicjum Pomorze Dzieciom.

3.5 Badanie dotyczące „monitoringu współpracy urzędów gminnych oraz starostw powiatowych województwa pomorskiego z organizacjami pozarządowymi”.

- Załącznik nr 1 do załącznika Uchwały – ankieta skierowana do przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego
- Załącznik nr 2 do załącznika Uchwały – ankieta skierowana do przedstawicieli pomorskich organizacji pozarządowych

3.6 Wnioski końcowe

- ✓ Zbyt mała ilość pełnomocników ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi w gminach i powiatach. Przepisanie zadań dotyczących współpracy z organizacjami pozarządowymi do innych obowiązków służbowych może w pewien sposób ograniczać możliwości poszerzania współpracy z organizacjami pozarządowymi. Na pewno najbardziej oczekiwaną sytuacją byłaby możliwość tworzenia odrębnych stanowisk pracy ds. współpracy z trzecim sektorem w gminie, powiecie.
- ✓ Sam proces konsultacji społecznych jest oceniany na wysokim poziomie zarówno przez przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego jak i przedstawicieli organizacji pozarządowych. Świadczy o tym informacja, że konsultacje są prowadzone w różnorodnych formach. Należy jednak nadal pracować nad przekazem/wymianą informacji, ponieważ niektórzy ankietowali wskazywali na brak informacji o konsultacjach społecznych.
- ✓ Przedstawiciele pomorskich organizacji pozarządowych, którzy brali udział w badaniu twierdzą, że są postrzegani jako partnerzy do współpracy dla przedstawicieli gminnych, powiatowych jednostek samorządu terytorialnego. Zarówno jedni i drudzy przedstawiciele byli zgodni w tym bloku pytań. Jednocześnie spostrzegają się jako ważnego partnera w kreowaniu polityk publicznych, strategicznego partnera dla rozwoju regionu. Organizacje pozarządowe nie chcą skupiać się jedynie na realizacji zadań publicznych zleczanych przez samorządy, a widzą siebie jako lidera w rozpoznawaniu potrzeb społeczności lokalnych. Trzeci sektor odczuwa, że dla przedstawicieli JST są szansą na rozwój regionu dzięki pozyskiwanym przez nich funduszom zewnętrznym.
- ✓ Przedstawiciele JST widzą cel, słusność współpracy z trzecim sektorem, która przekłada się na rozwój małych społeczności lokalnych, całego regionu oraz społeczeństwa obywatelskiego w naszym województwie.

- ✓ Pełnomocnik Marszałka ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi powinien wspierać, promować w powiatach i gminach system wsparcia i wspierania organizacji pozarządowych a przede wszystkim osoby odpowiedzialne za współpracę z trzecim sektorem.
- ✓ Istnieje potrzeba dalszego promowania narzędzi wynikających z modelu współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi, celem realizacji założeń Regionalnego Programu Strategicznego „Aktywni Pomorzanie”, którego jednym z kluczowych wyzwań jest budowa regionalnej wspólnoty mieszkańców regionu.
- ✓ Realizacja zobowiązania Samorządu Województwa Pomorskiego wynikającego ze Strategii 2020, które zakłada utworzenie regionalnego systemu wsparcia organizacji pozarządowych, wymaga nie tylko szerokiego współdziałania z samym trzecim sektorem. Realizacja tego zobowiązania winna podjąć działania, inicjatywy o szerokim zakresie oddziaływania na jednostki samorządu terytorialnego. Samorząd Województwa Pomorskiego powinien również wspierać i promować narzędzia, które będą przyczyniać się do budowy Pomorskiego Systemu Współpracy i Wspierania Organizacji Pozarządowych. W tym celu zasadne są zmiany organizacyjne w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Pomorskiego na poziomie rozbudowy, powiększenia zespołu ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi.

